

Hallingskarvet
nasjonalparkstyret

Besøksadresse
Vesleslåtvegen 13,
3580 Geilo

Postadresse:
Postboks 325
1502 Moss

Kontakt
Sentralbord +47 32 26 66 00
Direkte +47 934 07 549
trond.erik.buttingsrud@statsforvalteren.no

Saksfremlegg

Saksbehandler Trond Erik Buttingsrud

Vår ref. 2021/23806

Dato 27.01.2022

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Hallingskarvet nasjonalparkstyret	4-2022	09.02.22

Dispensasjon til å bruke helikopter, drone og salt under Skarverennet 2022.

Forvalters innstilling

Skarverennet søker i e-post av 4. august 2021 om å bruke helikopter, drone og salt under gjennomføringen av Skarverennet 2022. Det søkes om å bruke helikopter til to ulike formål. Skarverennet søker om tillatelse til å bruke helikopter til uttransport av materiell til drikkestasjonene på Hellevatn og Raggemyran fredag 22. og lørdag 23. april. I tillegg søker Skarverennet om å benytte helikopter og drone til fotografering og filming langs løypetraseen lørdag 23. april 2022.

Hallingskarvet nasjonalparkstyret gir i sak 4-2022 Skarverennet dispensasjon til å bruke helikopter, drone og salt under gjennomføringen av Skarverennet i 2022.

Dispensasjonen er gjort med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Dispensasjonen gjelder:

- Bruke av helikopter til uttransport av materiell til drikkestasjonen på Hellevatn fredag 22. og lørdag 23. april 2022.
- Bruk av helikopter og drone til fotografering og filming langs løypetraseen lørdag 23. april 2022. Tillatelsen er avgrenset til 300 meter ut på hver side av løypetraseen.
- For salting av løypetrase kan det maksimalt bli spredt 10 gram salt per kvadratmeter.

Tillatelsen gjelder ikke uttransport av materiell til drikkestasjonen ved Raggemyran da denne ligger utenfor Hallingskarvet nasjonalpark. Det bes videre om at Skarverennet rapporterer på bruken av helikopter på lik linje med rapporteringen av bruk av snøskuter.

Bakgrunnen for vedtaket etter naturmangfoldloven § 48 er at tillatelsen ikke strider mot vernevedtaket eller vil påvirke verneverdien nevneverdig. Forvaltningsplanen åpner opp for at det kan gis tillatelse til motorferdsel knyttet opp til reportasjer og nyhetssaker, men at disse må være knyttet opp til informasjon eller opplysninger om verneområdet. Man kan ikke si at filmingen er knyttet opp mot verneområdet direkte, men

dokumenterer et arrangement innenfor verneområdet. Bakgrunnen for at det likevel er gitt tillatelse, er at dokumentering av arrangementet er viktig for arrangøren og at tillatelsen ikke medfører økt belastning på naturverdier. Bruke av helikopter til transport av materiell til drikkestasjonen på Hellevatn vil redusere behovet for transport med snøskuter. Nasjonalparkstyret er positiv til at det benyttes helikopter til uttransportering siden dette vil redusere belastningen på naturverdiene. Nasjonalparkstyret ser også behovet for at det enkelte år kan bli behov for å bruke salt for å bedre snøforholdene i løypetraseen. Styret sitter ikke med kunnskap i dag som tilsier at dette skal være negativt for verneverdiene.

Saksopplysninger

Skarverennet søker i e-post av 4. august 2021 om å bruke helikopter, drone og salt under gjennomføringen av Skarverennet 2022. Det søkes om å bruke helikopter til to ulike formål. Skarverennet søker om tillatelse til å bruke helikopter til uttransport av materiell til drikkestasjonene på Hellevatn og Raggemyran fredag 22. og lørdag 23. april. I tillegg søker Skarverennet om å benytte helikopter og drone til fotografering og filming langs løypetraseen lørdag 23. april 2022.

Drikkestasjonen ved Raggemyran ligger utenfor Hallingskarvet nasjonalpark.

I 2019 ble det brukt salt under gjennomføringen av Skarverennet. Vi har i etterkant av dette fått bekreftet at bruk av salt er søknadspiktig innenfor nasjonalparken. Før gjennomføring av Skarverennet 2022 søker nå Skarverennet om å bruke salt for å bedre skiløypene under rennet. I verneforskriften for Hallingskarvet går det fram av §3 pkt. 7.1, *Forbud mot forureining*, at all bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

I verneforskriften for Hallingskarvet nasjonalpark er det et generelt forbud mot motorferdsel på land, i vann og i lufta under 300 meter, jf. § 3 pkt. 6.1. Jf. § 7.2, er det ikke tillatt med modellfly i nasjonalparken. Drone går under definisjonen av modellfly. Videre i verneforskriften § 3 pkt. 6.1, c) er det gjort unntak for motorisert ferdsel i forbindelse med Skarverennet. Forvaltningsplanen gir åpning for at det i særlige tilfeller kan gis tillatelse til motorferdsel i tilknytning til reportasjer og nyhetssaker der formålet er opplysning og informasjon om verneområdet.

Vurdering

I verneforskriften for Hallingskarvet ligger det inn at Skarverennet kan gjennomføres som på vernetidspunktet. Det vil si at den motorferdsel som en del av gjennomføringen av Skarverennet ligger innenfor det som ligger i retningslinjene for gjennomføring av arrangementet. At Skarverennet nå bruke helikopter i stedet for snøskuter på noe av transporten av utstyr har vært gjennomført over flere år. Det har vært

forvaltningsmyndighetens vurdering at dette er et like godt alternativ for uttransport av utstyr som bruk av snøskuter.

Skarverennet har også brukt helikopter og drone til å filme gjennomføringen av selve rennet. Dette er film som blir brukt til å profilere rennet. Denne motorferdselen har hatt en begrensning på 300 meter ut til hver side av løypetraseen. Det har vært forvaltningens sin vurdering at så lenge denne ferdselen ligger tett opp til løypetraseen vil den i liten grad være en ekstra påvirkning for naturmiljøet.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved utøvelse av offentlig myndighet. Når det gjelder krav til kunnskap om naturmangfoldet i naturmangfoldloven § 8, har forvaltningen god oversikt over villreinsens bruk av området. I fagrunnlag til Kvalitetsnorm for villrein, utgitt av Villreinsenter sør, ligger Skarverennet i et område som både er definert som sommer- og vinterbeiteområde for villrein. Under gjennomføringen av Skarverennet er det stor aktivitet i området. Å gi tillatelse til bruk av helikopter og drone vil ikke endre på hvordan villrein kan bli påvirket. Den vestligste delen av Skarverennet går gjennom leveområde for fjellrev. Ved forstyrrelser vil villrein og fjellrev reagere med fluktreaksjoner. Dette er et naturlig reaksjonsmønster som ikke vil true artene. Miljødirektoratet sin Naturbase eller Artskart inneholder ikke opplysninger om andre arter som kan bli påvirket av motorferdsel på vinterføre. Det er ikke opplysninger om rovfuglreir i det aktuelle området. Etter forvaltningens vurdering vil ikke helikopter medføre en større forstyrrelse enn bruk av snøskuter overfor eventuelle rovfugler i området.

Det som er nytt i 2022, er at Skarverennet har søkt om å benytte salt for å sikre bedre snøforhold i løypetrasen. Salting skal bare benyttes hvis dette er et behov ut ifra snøforhold. Det er tidligere bedt om at Skarverennet kommer med en miljørisikovurdering ved bruk av salt. Dette har ikke Skarverennet levert. Bakgrunnen for at det ikke er levert er at det er lite eksisterende kunnskap på feltet og at det vil være kostbart å komme opp med denne kunnskapen. Skarverennet har levert ulike typer uttalelser på hvordan salting har fungert i andre områder. Etter forvalter sin vurdering holder disse dataene ikke kvalitetskravet for en miljørisikovurdering. På bakgrunn av de tall forvalter har fått fra Skarverennet vil det bli brukt saltspredere som sprer ca. 10 gram per kvadratmeter. Dette tallet er forelagt Grete Sponga som jobber med saltproblematikk hos Statens vegvesen. Også Sponga kunne bekrefte at det er lite kunnskap om hvordan saltet fungerte mot planter, men vegvesenet har gjort en del undersøkelser i forbindelse med veisalting. På de tall som ble framlagt for mulig saltingen under Skarverennet, var hennes uttalelse «*vil anse dette som en helt hypotetisk problemstilling og jeg ville ikke hatt problemer med å la de salte i den mengden som de trenger for å oppnå ønsket effekt*». Hvor forvaltningen ønsker å legge seg i dette spørsmålet er litt åpent. Vi har ikke veldig gode tall på hvordan salting slår ut i naturen. Vi har da en mulighet til å bruke føre-var-prinsippet, og avslå salting fordi vi kjenner for lite til eventuelle problemstillinger rundt salting. På den annen side, ut ifra den begrensede kunnskapen vi har, ser salting ut til å være uproblematisk. Forvalter har i sin innstilling landet på at det blir satt en maksimal grense for bruk av salt på 10

gram per kvadratmeter. Dette vil gjelde for 2022. Samtidig kan vi håpe på at det kommer mer kunnskap om salting i tiden som kommer.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette prinsipp er viktig for den totale belastningen motorferdsel vil medføre i verneområdet. Forvaltningen kan ikke se at bruk av helikopter og drone vil føre til negative konsekvenser for enkeltarter eller økosystemer. Ut ifra sakens karakter mener forvaltningsmyndigheten at kunnskapsgrunnlaget er godt i denne saken, og at føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 dermed får mindre betydning. Selv med manglende kunnskap om hvordan salt slår ut på naturverdier, mener forvalter at den kunnskapen vi har veier tyngre enn å bruke føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven §9. I og med at det er lav sannsynlighet for at naturmangfoldet blir berørt av vedtaket og det ikke kan påvises store effekter av tiltaket på verdifulle naturtyper og arter, legger forvaltningsmyndigheten til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 11 og 12.